

Ilya Kaminsky. Kurtide vabariik

Inglise keelest tõlkinud Carolina Pihelgas

Loomingu Raamatukogu 2020, nr 32–33

88 lk. Hind 4.50. Saadaval ka e-raamatuna

Meie elasime sõja ajal hästi

Ja kui pommitati teiste maju, siis

protestisime,

aga mitte piisavalt, olime küll vastu, aga mitte

piisavalt. Olin

voodis, voodi ümber varises Ameerika:

üks nähtamatu maja teine nähtamatu maja kolmas nähtamatu maja –

viisin tooli õue ja vaatasin päikest.

Kuus kuud

oli kestnud rahamaja hukatuslik valitsusaeg

rahatänaval rahalinnas rahariigis,

me suures rahariigis, ja meie (andke meile andeks)

elasime sõja ajal hästi.

Püssipauk

Meie riik ongi näitelava.

Kui sõdurid linna sisse marsivad, keelatakse ära kõik avalikud kogunemised. Aga täna tulvavad naabrid keskväljakule, kust kostab Sonja ja Alfonso nukuetenduse klaverimuusikat. Mõned meist ronivad puude otsa, teised peidavad end pinkide ja telegraafipostide taha.

Kui kurt poiss Petja esimeses reas aevastab, kukub nukk-seersant kiljatades pikali. Ta tõuseb jälle püsti, norsatab, raputab naeru lagistava publiku poole rusikat.

Väljakule pöörab sõjaväemaastur ja paiskab välja oma seersandi.

Otsekohe laiali minna!

Otsekohe laiali minna! ahvib nukk järele puise falsetiga.

Kõik tarduvad, välja arvatud Petja, kes ikka veel kihistab naerda. Keegi paneb talle käe suu peale. Seersant pöördub poisi poole ja tõstab sõrme.

Sina!

Sina! tõstab nukk sõrme.

Sonja vaatab oma nukku, nukk vaatab seersanti, seersant vaatab Sonjat ja Alfonsot, kõik teised aga vaatavad, kuidas Petja võtab hoogu, rögistab ja sülgab siis tohutu tatiläraka seersandi poole.

Üks heli, mida meie ei kuule, peletab kajakad vee pealt lendu.

Sõdurid marsivad, Alfonso paneb poisi näole ajalehe

Neliteist inimest, enamik meist võõrad,
vaatab, kuidas Sonja põlvitab Petja kõrval,

kes keset tänavat maha lasti.

Ta korjab üles poisi prillid, mis helgivad nagu kaks münti, sätib need talle ninale.

Pange tähele seda hetke
– seda tõblemist –

lumi langeb ja koerad tormavad tänavale nagu kiirabiarstid.

Me vaatame neljateistkümnekesi:
Sonja suudleb poisi laupa – tema karje on taevasse

rebitud auk, sellest löövad särama pargipingid, õuelambid.
Sonja lahtisest suust paistab

kogu rahva
alastus.

Ta viskab pikali
väikese lumememme kõrvale, kes tukub keset tänavat.

Riik tõmbab kõhu sisse ja pistab jooksu.

Alfonso, lumes

Sa oled elus, sosistan iseendale, see tähendab, miski kuulatab sinu sees.

Miski jookseb mööda tänavat, kukub ega saa enam püsti.
Ma jooksen janiiedasi käed-jalad mu lapseootel naise
selja taga janiiedasi jooksen mööda Vassenka tänavat ja
kulub ainult paar minutit janiiedasi, et saada meheks.

Algab kurtus, vastuhakk

Meie riik ärkas järgmisel hommikul üles ja polnud enam nõus sõdureid kuulma.

Me tegime seda Petja nimel.

Kell kuus hommikul hüüavad sõdurid kõrvaltänaval tüdrukutele meelitusi, aga tüdrukud libisevad neist mööda ja näitavad näpuga oma kõrvadele. Kell kaheksa lüüakse pagaripoe üks sõdur Ivanovi nina ees kinni, kuigi ta on nende parim kunde. Kell kümme kirjutab emake Galja kasarmu väravale kriidiga KEEGI EI KUULE TEID.

Kell üksteist algavad vahistamised.

Meie kuulmine ei nõrgene, aga üks vaikus meie sees kasvab tugevamaks.

Keelutunnil riputavad vahistatute perekonnad akendest välja isetehtud nukke. Tänavad tühjenevad, on kuulda ainult nõõride naginat, puust jalgade ja rusikate kolksumist vastu majaseina.

Linna kõrvades langeb lund.